

13.08.2019

Asia/9

§ 236

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Petra Malinin talousarvioaloitteesta valmistavan opetuksen laadusta ja ryhmäkoosta

HEL 2019-003289 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)edu.hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu perusopetuksen piirissä oleville, vasta Suomeen muuttaneille sekä muille lapsille ja nuorille, joiden suomen kielen taito ei riitä suomen kielellä opiskeluun. Oppilas osallistuu valmistavaan opetukseen enintään yhden kalenterivuoden ajan. Valmistavan opetuksen oppilasmäärän ennustetaan kasvava lisääntyvän maahanmuuton seurauksena.

Esi- ja alkuopetusikäisten valmistava opetus on järjestetty inklusiivisesti lähikoulussa tai -päiväkodissa, oppilaat opiskelevat ikänsä mukaisissa esi- tai alkuopetuksen ryhmissä, jossa heille järjestetään säännöllistä suomen kielen opetusta. Inklusiivisesti opiskelevia valmistavan opetuksen oppilaita on suurella osalla Helsingin kaupungin päiväkoteja ja peruskouluja.

Ryhmämuotoista valmistavaa opetusta annetaan kolmasluokkalaisille ja sitä vanhemmille oppilaille. Helsingissä järjestetään tällä hetkellä ryhmämuotoista perusopetukseen valmistavaa opetusta yhteensä 20 toimipisteessä. 3.–6-luokkalaisten ryhmiä on 16 ja 7.–9.-luokkalaisten ryhmiä on 10.

Ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen oppilaiden ohjaaminen kouluun tapahtuu keskitetysti. Ryhmien tasaista täyttymistä koordinoidaan myös keskitetysti ja huomioidaan samalla oppilaiden kohtuullinen koulumatka ja lähikouluperiaate. Ryhmiä voidaan tarvittaessa perustaa lisää.

Jatkuvan oppilaaksioton vuoksi oppilasmäärät valmistavassa opetuksessa vaihtelevat vuoden mittaa. Ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen oppilaiden määrä perusopetuksessa vaihteli lukuvuoden 2018–2019 aikana välillä 239–309. Ryhmien enimmäiskoko oli 15 oppilasta ja ryhmien koko pysytteli enimmäkseen alle 12 oppilaassa.

Espoossa valmistavan opetuksen ryhmien enimmäisoppilasmäärä on 12 oppilasta ja Vantaalla 14. Molemmissa kaupungeissa perustetaan lisäryhmiä tarvittaessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä on tarkoituksenmukaista, että valmistavan opetuksen ryhmien muodostamisessa säilytetään joustavuus jatkuvan oppilaaksioton ja oppilasmäärän vaihtelun vuoksi. Lautakunta esittää, että ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen oppilasmäärä rajataan jatkossakin kohtuulliseksi koordinoinnin avulla asettamatta tarkkaa enimmäismäärää. Tämä tarkoittaa, että pääsääntöisesti pyritään enimmillään 12 oppilaan ryhmiin, mutta että se voisi väliaikaisesti ylittyä. Lisäksi perustetaan edelleen uusia ryhmiä tarpeen vaatiessa.

Mikäli ryhmämuotoisen perusopetuksen valmistavan opetuksen enimmäisryhmäkoko olisi Helsingissä 10, se tarkoittaisi viime lukuvuoden suurimman oppilasmäärän perusteella neljän uuden ryhmän perustamista. Lisäyksen kustannukset olisivat n. 220 000 euroa. Yhden ryhmän kustannukset ovat noin 55 000 euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on laadittu Maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma 2018–2021 (Make-suunnitelma), jossa kehitetään valmistavaa opetusta. Toimenpiteisiin kuuluu opettajien koulutus ja osallistaminen kehittämistyöhön sekä suomi toisena kielen, valmistavan ja oman äidinkielen opetuksen pedagogiikan kehittäminen. Lisäksi Make-suunnitelmaan sisältyy kouluissa toimivan monikielisen ohjaajan työnkuvan kehittäminen. Vuosina 2019–2020 Make-suunnitelman toimenpiteet rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja kaupunginkanslian kotoutumisen tuen erillisrahoituksella.

Esi- ja alkuopetuksen valmistava opetus kuuluu kaikkien esi- ja alkuopettajien tehtäviin, jos heidän ryhmäänsä tulee valmistava oppilas. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että jokainen opettaja saa perehdytystä ja koulutusta valmistavan opetuksen käytänteisiin ja

mahdollisuuden kehittää kielitietoisia opetusmenetelmiä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää opettajien koulutusta sekä perus- että hankerahoituksella. Perinteisten koulutusten lisäksi on syytä luoda muunkinlaisia osaamisen kehittämisen muotoja.

Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa ei ole esitetty lisärahoitusta valmistavan opetuksen ryhmäkokojen pienentämiseen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 28.8.2019 mennessä lausuntoa Petra Malinin ja kuuden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta, joka koskee valmistavan opetuksen laatua ja ryhmäkokoja. Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että laadukkaan valmistavan opetuksen varmistamiseksi Helsinki asettaa valmistavan opetuksen maksimiryhmäkooksi 10 lasta, nostaa valmistavan opetuksen kehittämisresurssia, ja varaa budjettiin tätä varten riittävät varat. He esittävät myös, että kaupunki tarjoaa opettajille ja varhaiskasvatukseen opettajille lisäkoulutusta valmistavasta opetuksesta sen varmistamiseksi, että esi- ja alkuopetusikäisten omassa lähipäiväkodissa tai lähikoulussa saama valmistava opetus on yhtä lailla oppilaan erityiset tarpeet huomioivaa kuin valmistavan opetuksen omissa ryhmissä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)edu.hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Talousarvioaloite maahanmuuttajataustaisten lasten valmistavan opetuksen laadusta ja ryhmäkoosta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano